

Convocatòria Horizon 2020 sobre el Pacte Verd Europeu (Green Deal): quin és el seu interès local?

Octubre 2020

La **convocatòria del programa H2020 en suport al Pacte Verd Europeu** queda emmarcada en el Pla de treball 2018-2020 de l'actual programa Horizon 2020 i es preveu que tingui continuïtat en el futur programa Horizon Europe (2021-2027). Té un pressupost de **1.000 milions d'euros** i està estructurada en 8 àrees temàtiques i 2 d'horizontals:

Àrees temàtiques:

1. Augment de l'ambició climàtica
2. Energia neta, assequible i segura
3. Indústria per a una economia neta i circular
4. Edificis eficients en energia i recursos
5. Mobilitat sostenible i intel·ligent
6. De la granja a la taula
7. Recuperació de la biodiversitat i serveis ecosistèmics
8. Ambients lliures de tòxics i sense contaminació

Àrees horitzontals:

9. Enfortiment del coneixement en suport del Pacte verd europeu
10. Apoderament de la ciutadania per una transició cap a una Europa sostenible i climàticament neutral

A més, cal dir que la convocatòria també compta amb una **àrea d'oportunitat per la cooperació internacional amb Àfrica** sobre l'accés i la transició a l'energia neta.

Per tenir més detall de la convocatòria cal veure el text dels **20 topics** que la componen i que es pot trobar al [portal Funding and tenders](#) de la Comissió Europea sota el codi **H2020-LC-GD-2020**. Així mateix, cada *topic* és identificat amb un codi seguint la mateixa nomenclatura i corresponent a l'àrea on s'emmarca. Per exemple el *topic* **LC-GD-3-2-2020** correspon a l'àrea temàtica 3. Cal afegir que també es pot trobar el text en format pdf. en l'[apartat d'activitats transversals de Pla de treball 2018-2020](#) (a partir de la pàgina 62) del programa H2020.

Des de l'Oficina d'Europa i Estratègia Internacional de la Diputació de Barcelona hem analitzat quins d'aquests 20 *topics* tenen un rellevància especial pels ens locals de la província, en aquest sentit **hem seleccionat 11 topics d'interès local** que us expliquem a continuació:

Informació general:

- *Tots els temes estan ja oberts des del 22 de setembre.*
- *La data límit per presentar propostes de tots ells serà 26 de gener 17:00 fus horari de Brussel·les.*
- *El període d'avaluació serà de 5 mesos durant el 2021, es preveu que a mitjans de maig hi haurà la resolució i a finals de setembre tots els "gran agreement" hauran d'estar signats.*
- *Tots els temes són procediments d'una sola fase.*
- *La tipologia d'accions poden ser Research and Innovation Actions (RIA), Innovation Actions (IA), o bé Coordination and Support Action (CSA). Per a més informació adreceu-vos a portal Funding and tenders.*
- *Punts nacionals de contacte H2020 <https://eshorizonte2020.es/que-es-horizonte-2020/horizonte-2020-en-espana/puntos-nacionales-de-contacto>*

- Índex -

LC-GD-1-1-2020 – Innovació en la prevenció i lluita contra els incendis.

LC-GD-1-2-2020 – Ciutats socialment innovadores i climàticament neutrals.

LC-GD-1-3-2020 – Paquets d'innovació de resiliència climàtica per regions UE.

LC-GD-3-2-2020 – Demostració de solucions sistèmiques pel desplegament territorial de l'economia circular.

LC-GD-4-1-2020 – Construcció i rehabilitació sostenibles.

LC-GD-6-1-2020 – Test i demostració d'innovacions sistèmiques en suport de l'estratègia "de la granja a la forquilla".

LC-GD-7-1-2020 – Recuperar la biodiversitat i els serveis dels ecosistemes.

LC-GD-9-1-2020 – Infraestructures i serveis de recerca europeus per fer front als reptes del Pacte Verd.

LC-GD-10-1-2020 – Debat i participació ciutadana per al Pacte Verd.

LC-GD-10-2-2020 – Canvi social, cultural i de conducta per Pacte Verd.

LC-GD-10-3-2020 – Habilitar l'actuació de la ciutadania en el canvi climàtic per un desenvolupament sostenible i la protecció del medi ambient a través de l'educació, la ciència ciutadana, iniciatives d'observació, i la participació cívica.

LC-GD-1-1-2020 – Innovació en la prevenció i lluita contra els incendis.

IA Innovation Action – CSA Coordination and Support Action

Repte específic: El Pacte verd europeu diu de manera explícita que cal reduir la incidència i l'extensió dels incendis forestals que de manera cada cop més freqüent i més intensa afecten Europa. A banda dels costos socioeconòmics (en termes de vides humanes i activitat econòmica) els incendis també tenen un impacte ecològic irreversible i generen una petjada del 20% del total de gasos d'efecte hivernacle anuals i una pèrdua de biodiversitat. El canvi climàtic, la despoblació rural i certes pràctiques forestals indiquen que el risc de grans incendis anirà en augment a Europa i en d'altres parts del planeta.

Delimitació de l'àmbit: El *topic* s'implementarà a través de 2 *subtopics* diferenciats:

- *Subtopic 1. (IA)* . Acceleració del procés d'adaptació pan-europeu davant de l'increment d'incendis extrems. Es finançaran accions de recerca i innovació que incloguin proves pilot, utilització de la informació, ús de tecnologies i serveis. Les accions hauran de cobrir les 3 fases de la gestió de d'incendis (prevenció i preparació, detecció i resposta, recuperació i adaptació).
- *Subtopic 2. (CSA)*. L'acció consistirà en assegurar que les innovacions desenvolupades compleixen amb els impactes esperats i que els projectes aprovats al subtopic 1 i les seves fases es coordinin.

Pressupost:

- *Subtopic 1: 15-20M€ per projecte*
- *Subtopic 2: 2-3 M€ per projecte.*
- *Total topic: 73M€*

Perspectiva local: Les propostes han d'incloure usuaris finals com son els propietaris de boscos, actors de la indústria forestal, organitzacions de gestió mediambiental i espais naturals, bombers i també autoritats regionals i locals que sovint tenen el coneixement d'aquest ecosistema. A més, les innovacions proposades hauran de ser desenvolupades, integrades i demostrades en diferents escenaris arreu d'Europa, incloent entorns rurals, però també urbans i incloent diferents escales com son (internacional, europea, transfronterera, nacional, regional i local).

LC-GD-1-2-2020 – Ciutats socialment innovadores i climàticament neutrals.

RIA – Research and Innovation action

Repte específic: Les ciutats tenen un rol crucial per aconseguir els objectius del Pacte Verd europeu, ja que malgrat ocupar només el 2% de superfície del planeta consumeixen el 65% de l'energia mundial i generen el 70% de gasos hivernacle. A més, el 75% de la

ciutadania europea viu en ciutats. Fet que es preveu que augmenti al 80% al 2050. El repte es concentra en aconseguir una Europa climàticament neutral i la innovació social a les ciutats. Això vol dir que es necessitarà capitalitzar la recerca i les innovacions ja existents, valoritzar el coneixement europeu del que es disposa i utilitzar el potencial social, financer i tecnològic del Pacte Verd europeu. L'objectiu és co-crear, provar i desplegar solucions sistèmiques integrals, tecnologies i esquemes que fomentin la reducció de les fonts de contaminació a les àrees urbanes i metropolitanes.

Delimitació de l'àmbit:

La convocatòria té com a objectiu finançar una plataforma de finestreta única per proveir d'experiència i assessorament tècnic, regulador, financer i econòmic a les ciutats per desenvolupar els seus plans d'acció climàtica i els plans d'innovació social associats. La plataforma també haurà de gestionar convocatòries competitives per fer proves pilot en entitats terceres (ciutats). Les propostes han d'abordar aquestes quatre activitats:

- Plans d'acció climàtica i innovació dels pactes verds.
- Finançament i preparació de projectes d'inversió.
- Innovació social i compromís ciutadà.
- Recerca i innovació per a transformació de les ciutats com a climàticament neutrals.

Pressupost:

- 53M€ per un únic projecte (60% destinat a convocatòries obertes per entitats terceres)
- Total topic: 53M €

Perspectiva local: En el projecte hi poden participar centres de recerca, acadèmia, indústria, el sector financer, inversors, ONGs, i autoritats nacionals i locals, així com ciutadans. El *topic* té com a objectiu la implementació ràpida d'accions sistèmiques i integrades en ciutats i districtes per tal d'aconseguir la neutralitat climàtica al 2030.

Pel que fa a les activitats concretes hi destaquen: En l'activitat 1 el disseny d'un contracte de neutralitat climàtica per ciutats. Per aconseguir-ho es crearà un grup de ciutats. En l'activitat 3, el suport en proves pilot mitjançant l'intermediació entre necessitats urbanes amb activitats de recerca, mitjançant la digitalització i la participació ciutadana. Finalment, l'activitat 4 comptarà amb convocatòries obertes per a proves pilot en ciutats i districtes que hauran de comprometre també recursos propis.

LC-GD-1-3-2020 – Paquets d'innovació de resiliència climàtica per regions UE.

IA Innovation Action – CSA Coordination and Support Action

Repte específic: El Pacte Verd europeu subratlla el compromís d'accelerar els esforços per aconseguir la neutralitat climàtica i la resiliència al 2050, aquest compromís serà recolzat pel Pla europeu de recuperació, però en algunes regions l'adaptació gradual no serà suficient i necessitaran una transformació radical. Algunes solucions per aquest transformació ja s'han provat a petita escala, ara el repte es troba en posar-les a la pràctica a gran escala i de manera sistèmica.

Delimitació de l'àmbit: En les anomenades "[Missions](#)" del programa Horizon Europe n'hi ha prevista una sobre l'adaptació al canvi climàtic, incloent la transformació de la societat. Les accions finançades en aquest *topic* serviran per facilitar de manera avançada la identificació i millora de les solucions multisectorials que més prometin de cara a aquesta missió. Aquestes solucions es poden donar en sectors clau per afavorir el creixement sostenible: salut, agricultura i indústria forestal, piscifactories, gestió de l'aigua, mediambient i infraestructures d'energia neta i transport. El *topic* s'implementarà a través de 2 *subtopics* diferenciats:

- *Subtopic 1.* (IA). Paquets d'innovació per la transformació i l'adaptació de les regions i comunitats europees. Les activitats finançades hauran de permetre un canvi ràpid i de gran envergadura a través del desenvolupament de portfolis regionals de solucions basades en la recerca i la innovació que siguin suficientment madures per a la demostració. Aquestes poden comprendre solucions basades en la naturalesa, tecnologies, finançament, models de governança, sensibilització i el foment de canvi de comportaments.
- *Subtopic 2.* (CSA). Recolzament al disseny, testeig i millora dels paquets d'innovació. Les accions finançades donaran suport a la implementació i difusió de les solucions desenvolupades i provades sota el *subtopic 1*.

Pressupost:

- *Subtopic 1:* 10-15M€ per projecte
- *Subtopic 2:* 3M€ per projecte
- *Total topic:* 45M€

Perspectiva local:

L'interès local rau en el fet que s'admet que les solucions per l'adaptació regional al canvi climàtic s'han provat de manera exitosa a una escala més petita, com potser la local. Per tant tindria sentit que els ens locals poguessin aportar els seus coneixements i bones pràctiques. Per altra banda, s'admet que malgrat cerca solucions sistèmiques escalables aquestes hauran de tenir en compte els contextos regionals i locals.

LC-GD-3-2-2020 – Demostració de solucions sistèmiques pel desplegament territorial de l'economia circular.

IA – Innovation Action

Repte específic: Aconseguir la circularitat de l'economia és part de la resposta política per fer front a crisis sistèmiques com el canvi climàtic, la generació de residus i la pèrdua de biodiversitat. A més, pot jugar un rol important per la recuperació dels impactes socioeconòmics i mediambientals del covid19 que ha patit la UE. El repte s'alinea amb el Pacte verd europeu que aposta pel desacoblament entre economia i utilització de recursos i també per una transició cap a solucions climàticament neutrals i circulars.

Delimitació de l'àmbit: La convocatòria té com a objectiu finançar projectes vinculats a la Iniciativa de [Ciutats i Regions Circulars de la UE \(CCRI\)](#). Les propostes han

d'implementar i experimentar solucions circulars per al desplegament de l'economia circular al territori.

Les propostes han d'implementar i demostrar solucions circulars sistèmiques en un "clúster circular territorial", aquest és un sistema socio-econòmic i mediambiental compost per tots els actors rellevants i totes les dimensions necessàries per implementar i demostrar les solucions a les que ens referíem. En aquest sentit, una solució circular sistèmica és un projecte demostratiu multisectorial que busca el desplegament territorial d'una economia circular i climàticament neutral. Cada clúster haurà de tenir un Pla d'acció d'economia circular (CEAP en anglès).

Pressupost:

- 10-20M€ per projecte
- Total *topic*: 60M€

Perspectiva local: El concepte d'economia circular ha de ser un component central de les economies regionals i locals. Aquestes tenen l'escala adequada per tancar els cercles d'ús de recursos, creant ecosistemes circulars sostenibles amb els esquemes d'innovació basats en les comunitats locals. Un nombre creixent de ciutats, regions i indústries estan millorant i testejant solucions de circularitat, no obstant, encara es necessita sistematitzar aquestes solucions per a un desplegament territorial en altres àrees, aquest seria principalment el valor afegit europeu que es cerca en les propostes. A la vegada el CCRI, que forma part del [Pla d'acció d'economia circular de la UE](#) dona suport i té com objectiu implementar solucions circulars a escala regional i territorial a través d'exemples concrets que ajudin a contribuir en el propi pla.

LC-GD-4-1-2020 – Construcció i rehabilitació sostenibles.

IA – Innovation Action

Repte específic: Amb una atenció creixent al sector de la construcció (per exemple amb [la iniciativa "renovation wave"](#) del Pacte verd europeu) per tal d'aconseguir una Europa climàticament neutre l'any 2050, la prioritat d'aquest *topic* és la construcció o rehabilitació d'edificis d'emissió zero o pol·lució zero, així com també energia positiva en districtes verds i sostenibles. Hi ha 2 components per aquesta transició: el primer és un canvi el disseny i construcció d'edificis per tal de que redueixin les seves emissions i siguin més eficients. El segon és una transició cap als anomenats edificis d'energia positiva. Per tal d'ampliar aquest nou concepte de construcció caldrà crear "living labs" en districtes verds.

Delimitació de l'àmbit: S'espera que les propostes implementin almenys dues proves pilot a gran escala en diferents regions d'Europa. Aquestes han de comprendre demostracions de tecnologies, processos i innovacions socials en edificis residencials i no residencials, de nova construcció i/o renovació d'edificis. Les demostracions han de cobrir els següents aspectes:

- Disseny de barris sostenibles ben integrats en el seu territori.
- Sistemes de construcció i rehabilitació eficients.
- Dissenys sostenibles i eficients de construcció adaptats al clima i medi ambient locals.

- Generació d'energia renovable, sostenible i eficient en les edificacions.
- Sistemes d'emmagatzematge d'energia.
- Sistemes d'estalvi energètic en edificacions amb l'ajut de tecnologies digitals.
- Accions de sensibilització ciutadana.
- Coordinació de normes i estàndards per a aconseguir edificis eficients.

L'objectiu és testar les innovacions proposades en tot la cadena de valor amb la finalitat de que les solucions siguin escalables i replicables. Per aconseguir-ho el projecte haurà de crear clústers d'innovació en diferents regions d'Europa, o bé aprofitar-ne d'existents.

Pressupost:

- 10-20 M€ per projecte
- Total topic: 60 M€

Perspectiva local: Les demostracions poden incloure edificis públics amb diferents usos que poden pertànyer a administracions públiques, a més es menciona el concepte de "districtes d'energia positiva" que requereixen de polítiques municipals actives on tradicionalment han participat les autoritats locals. Així mateix, els ens locals són claus en les accions de sensibilització de la ciutadania. Per últim es mencionen els clústers d'innovació regional que hauran d'incloure actors locals, regionals i nacionals de la cadena de valor de la construcció.

LC-GD-6-1-2020 – Test i demostració d'innovacions sistèmiques en suport de l'estratègia "de la granja a la forquilla".

IA – Innovation Action

Repte específic: Els aliments europeus són reconeguts com a segurs, nutritius i d'alta qualitat i actualment s'haurien de convertir en l'standard global per aconseguir la sostenibilitat. No obstant, moltes de les pràctiques productives i dels patrons de consum actuals provoquen la pol·lució de l'aire, l'aigua i la terra i fomenten la pèrdua de diversitat i l'acceleració del canvi climàtic, alhora que amenacen a espècies salvatges i fan un consum excessiu de recursos. Així mateix, les dietes desequilibrades contribueixen a l'obesitat i altres malalties relacionades amb la nutrició. A més a més, el Covid19 ha demostrat la importància de tenir un sistema europeu d'alimentació robust i resilient que pugui respondre a xocs i esdeveniments disruptius per tal de mitigar els seus impactes socio-econòmics. [L'Estratègia Farm to fork - de la Granja a la forquilla](#) és una part essencial del Pacte verd europeu i vol accelerar la transició cap a un sistema alimentari sostenible per tal d'assegurar que les condicions socials i ambientals dels actuals sistemes no es comprometin per a les futures generacions. La present convocatòria cerca precisament demostrar i ampliar solucions sistèmiques innovadores per aconseguir implementar els objectius d'aquesta estratègia.

Delimitació de l'àmbit: La convocatòria té com a objectiu finançar projectes innovadors que contribueixin als objectius de l'estratègia "De la granja a la forquilla" en un d'aquests 6 subtopics:

- *Subtopic A.* Assolir la neutralitat climàtica de les granges.
- *Subtopic B.* Assolir la neutralitat climàtica de la indústria agroalimentària.

- *Subtopic C.* Reduir la dependència dels pesticides perillosos.
- *Subtopic D.* Reduir la dependència dels antimicrobians en la producció alimentària.
- *Subtopic E.* Reduir el malbaratament alimentari en la cadena de producció agroalimentària, inclòs el consum.
- *Subtopic F.* Promoció de les dietes saludables.

Pressupost:

- 6-12 M€ per projecte
- Total topic: 74 M€

Perspectiva local: Aconseguir sistemes alimentaris més resilents, així com els hàbits de consum, malbaratament d'aliments i foment de dietes saludables són temàtiques que afecten al món local i que s'han tractat en nombrosos projectes a casa nostra. Per tant, són d'especial interès els *topics* E i F. També cal tenir en compte l'experiència del municipis de la província en projectes LEADER que sovint aborden aquests temes. Finalment, el text menciona la necessitat d'adoptar una aproximació multiactor i multisectorial que involucri tota la cadena dels sistemes alimentaris, incloses institucions governamentals i ciutadans.

LC-GD-7-1-2020 – Recuperar la biodiversitat i els serveis dels ecosistemes.

IA – Innovation Action

Repte específic: Aquesta convocatòria vol promoure solucions sistèmiques per recuperar i augmentar la biodiversitat i alhora prestar assistència als serveis que generen els ecosistemes, tal i com es recull a [l'Estratègia de Biodiversitat 2030](#) per a ecosistemes malmesos. Els ecosistemes sans són resilents i permeten retirar CO₂ de l'atmosfera de forma natural, a banda de proveir altres serveis: oxigenació, millora de la salut i el benestar, lleure, tractament natural de l'aigua i de la qualitat de l'aire, pol·linització i regeneració de nutrients. Els ecosistemes a Europa estan perdent biodiversitat i s'estan degradant a un ritme alarmant: els elements d'estrès sobre ells creixen més ràpid que els esforços per protegir-los, i això s'afegeixen els efectes del canvi climàtic. Cal enfortir la resiliència dels ecosistemes i, tot i que existeixen solucions per aquestes amenaces, no s'han provat a gran escala ni s'han integrat en els elements de governança. Cal incrementar la consciència social sobre la qüestió, així com la implicació del sector privat, a través de solucions interdisciplinàries que suposin un *win-win* entre les dimensions mediambiental i socioeconòmiques.

Delimitació de l'àmbit: Es finançaran accions transformadores que aportin evidències de com la recuperació dels ecosistemes i els seus serveis es poden dur a terme a gran escala. Aquestes hauran de tenir resultats visibles l'any 2024, amb un impacte creixent a llarg termini. Els projectes han d'abordar la recuperació dels ecosistemes a través de la reducció de CO₂ i les emissions de Gasos d'Efecte Hivernacle (GHG en anglès); l'estímul de la col·laboració públic-privada; el desenvolupament d'iniciatives creatives que es puguin aplicar a gran escala; i la connexió amb les comunitats i economies locals i la millora de la seva resiliència.

Pressupost:

- 16 - 25M€ per projecte
- Total tòpic: 80M€

Perspectiva local: Els consorcis escollits hauran de demostrar que tenen drets sobre les terres o àrees on es proposa recuperar l'ecosistema. A més, haurien d'utilitzar plataformes i mecanismes existents per a l'intercanvi d'informació, donant accés obert als seus resultats. La convocatòria posa especial èmfasi en què les accions desenvolupades per a recuperar els ecosistemes alhora tinguin un efecte equilibrat en l'economia local i en les activitats humanes de la zona.

LC-GD-9-1-2020 – Infraestructures i serveis de recerca europeus per fer front als reptes del Pacte Verd.

RIA – Research and Innovation action

Repte específic: La urgència i gran abast dels reptes del Pacte Verd Europeu requereixen la mobilització de capacitats i recursos científics de primer ordre mundial, com els que ofereixen les infraestructures i centres de recerca europeus. Aquests contribuiran a la transició cap a una Europa neutral en el clima. Com a prova pilot en aquesta convocatòria, les activitats se centraran en la prestació de serveis de recerca i innovació per a investigacions avançades en dues àrees prioritàries: a) l'emmagatzematge d'energia; b) i l'observació i vigilància avançada del clima i del medi ambient.

Delimitació de l'àmbit: El tòpic s'implementarà a través de 3 subtopics diferenciats:

- *Subtopic 1.* Suport al lideratge europeu en tecnologies d'emmagatzematge d'energia neta
- *Subtopic 2.* Millora de les infraestructures europees de recerca per a l'observació de les emissions GHG a les ciutats i als voltants
- *Subtopic 3.* Millora de les observacions sobre la qualitat de l'aire i la salut dels ciutadans a les zones urbanes

Pressupost:

- *Subtopic 1:* fins a 7M€ per projecte
- *Subtopic 2:* fins a 13M€ per projecte.
- *Subtopic 3:* fins a 8M€ per projecte
- Total tòpic: 28M€

Perspectiva local: Especialment els subtopics 2 i 3 van dirigits a infraestructures i centres de recerca d'observació d'emissions GHG i de la qualitat de l'aire a les ciutats i als voltants.

LC-GD-10-1-2020 – Debat i participació ciutadana per al Pacte Verd.

Repte específic: La Conferència sobre el futur d'Europa ha augmentat encara més la consciència de la necessitat de processos participatius. També s'han plantejat unes expectatives altes de participació ciutadana en el context de la preparació d'Horizon Europe. Per tal que aquests processos siguin eficaços, les persones que en prenen part han de comptar amb totes les eines i informació adequada i han d'estar fortament connectats amb els òrgans de presa de decisions (des de pressupostos participatius, a la elaboració de textos legislatius) i haurien d'estar capacitats per reflexionar, deliberar i proposar canvis a nivell de tot el sistema. Els processos participatius requereixen diferents nivells d'expertesa, i un compromís clar per part de les institucions sobre els resultats i aplicació dels processos. A més, aquestes accions haurien d'anar acompanyades d'investigacions i comentaris comparatius per garantir un seguiment, avaluació i aprenentatge continu.

Delimitació de l'àmbit: Les accions es dirigeixen a establir xarxes transnacionals d'experts, investigadors, professionals i organitzacions rellevants de la societat civil especialitzades en democràcia deliberativa i participació ciutadana a tot Europa, inclosos professionals del camp de la participació pública, incloent-hi experts en igualtat de gènere i justícia climàtica. Han de compartir bones pràctiques, eines i recursos i implementar processos de participació i deliberació sobre qüestions prioritàries del Pacte Verd, tant pel que fa a nivell local com més ampli, entre regions i països fins al nivell europeu. Les accions han d'aconseguir augmentar el sentiment de pertinença europeu a través de la participació ciutadana, la seva contribució al Pacte Verd, una major implicació de la societat civil en els compromisos, i també una contribució als ODS.

Pressupost:

- 3 - 5 M€ per projecte
- Total topic: 10 M€

Perspectiva local: Els governs i administracions nacionals i locals haurien d'estar estretament associats des d'una etapa inicial, incloent, en la mesura del possible, vincles amb debats i processos participatius existents als seus nivells i tenint en compte les especificitats nacionals / locals. Cal buscar una cobertura global equilibrada de la UE i els països associats, i vigilar la inclusió de categories vulnerables i marginades de la població, les minories i diversos grups d'edat, inclosos els joves i la gent gran, així com les zones urbanes i rurals. S'ha d'assegurar l'equilibri de gènere i s'ha de tenir en compte específicament els problemes de gènere.

LC-GD-10-2-2020 – Canvi social, cultural i de conducta per Pacte Verd.

Repte específic: Els compromisos del Pacte Verd requereixen canvis notables en les pràctiques socials i de comportament de les persones, les comunitats i les organitzacions públiques i privades. Per exemple, la mobilitat, minimització d'emissions relacionades amb el trànsit i el consum d'energia, la protecció o la restauració de la biodiversitat, etc. Sovint apareixen dicotomies entre conceptes clau, com ara el medi ambient o l'economia, o la salut i el benestar personal. Els grups socials més vulnerables i els més afectats per

la transició necessiten una atenció especial. Les seves pràctiques poden combinar hàbits perjudicials tant per a la seva pròpia salut com per al medi ambient, sense aparent alternativa factible. El canvi individual s'ha d'abordar com a benefici col·lectius i cal associar-ho a mesures estructurals més àmplies per donar suport als grups afectats. Cal investigació i experimentació sobre els canvis de comportament, socials i culturals a tot Europa.

Delimitació de l'àmbit: Les accions haurien d'establir xarxes transnacionals i interdisciplinàries d'experts, investigadors, professionals i organitzacions rellevants de la societat civil sobre canvis de comportament, socials i culturals. Han d'analitzar conjuntament les pràctiques socials i els processos de canvi de comportament, inclosos els factors habilitants i inhibidors, compartir les bones pràctiques, les eines i els recursos i implementar l'experimentació rellevant sobre qüestions prioritàries per complir el Pacte Verd. Els grups socials més vulnerables i marginats, així com les minories i diversos grups d'edat, inclosos els joves i els més grans, i grups d'habilitat, ingressos i de zones diverses, haurien d'estar inclosos en l'estudi. També s'haurien d'abordar els canvis en el lloc de treball, inclòs el teletreball, així com el canvi cap a models de negoci sostenibles, el comportament dels serveis públics i altres organitzacions. Cal un enfocament interdisciplinari, que tingui en compte tota la dinàmica del sistema i integri perspectives històriques, culturals, socials, econòmiques i psicològiques, així com estudis de gènere i investigacions intersectorials.

Pressupost:

- 3 - 5 M€ per projecte
- Total topic: 10 M€

Perspectiva local: Les propostes han d'incloure una cobertura global equilibrada dels estats membres de la UE i dels països associats. Els governs i administracions nacionals i locals s'han d'associar des d'una etapa inicial, incloent, en la mesura del possible, vincles amb iniciatives similars en aquests nivells i amb les seves accions normatives i polítiques. Les accions també haurien de basar-se en iniciatives ascendents derivades de grups de ciutadans, sobretot de la generació més jove, així com de diverses comunitats i organitzacions, inclosos els interlocutors socials i, per exemple, aquells que actuen en l'economia social, i pretenen ampliar l'agència de persones i comunitats individuals.

LC-GD-10-3-2020 – Habilitar l'actuació de la ciutadania en el canvi climàtic per un desenvolupament sostenible i la protecció del medi ambient a través de l'educació, la ciència ciutadana, iniciatives d'observació, i la participació cívica.

Repte específic: El paper actiu de la ciutadania i la seva participació directa és essencial per fer front al canvi climàtic i altres accions humanes que perjudiquen el medi ambient. Els canvis en els comportaments dels ciutadans i dels consumidors cap a patrons més sostenibles es poden produir a través de l'educació, la sensibilització, la ciència ciutadana, l'observació i el control dels seus impactes ambientals, el compromís cívic i la innovació social. És fonamental implicar directament els ciutadans i les comunitats en la contribució a l'acció climàtica i la protecció del medi ambient, animant-los així a canviar el seu comportament personal i la seva mentalitat, reduint la seva

petjada de carboni i el medi ambient i prenent mesures a nivell individual i col·lectiu. Això conduiria a un estil de vida més sostenible i una relació amb el medi ambient. Es necessita un marc de competències europeu per ajudar a desenvolupar i avaluar coneixements, habilitats i actituds sobre el canvi climàtic i el desenvolupament sostenible.

Delimitació de l'àmbit: El *topic* s'implementarà a través de 2 *subtopics* diferenciats:

- *Subtopic 1.* Habilitar l'actuació de la ciutadania en el canvi climàtic i el desenvolupament sostenible mitjançant l'educació. Les generacions més joves, els alumnes i els estudiants, tenen el potencial d'esdevenir ambaixadors de l'acció climàtica. Escoles, institucions de formació i universitats estan ben posicionades per comprometre's amb la comunitat en general sobre els canvis necessaris per a una transició amb èxit cap a una economia verda.
- *Subtopic 2.* Habilitar l'actuació de la ciutadania en el canvi climàtic i el desenvolupament sostenible mitjançant un millor seguiment i observació dels impactes en el medi ambient. La ciència ciutadana és una eina poderosa per a l'acció climàtica: s'ha d'entendre de manera àmplia, abastant diversos nivells de participació, des del coneixement públic de la ciència, animant els ciutadans a participar en el procés científic mitjançant l'observació, la recopilació i el processament de dades, fins a establir l'agenda científica i dissenyar i implementar polítiques relacionades amb la ciència.

Pressupost:

- *Subtopic 1:* 3 - 5 M€ per projecte
- *Subtopic 2:* 3 - 5 M€ per projecte.
- *Total topic:* 25 M€

Perspectiva local: Les activitats proposades es basaran en iniciatives i pràctiques existents que demostrin a nivell internacional, europeu, nacional, regional i local la innovació en mètodes d'ensenyament i aprenentatge i com involucrar la comunitat en general en els canvis necessaris per a una transició reeixida i justa.